

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 51. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA

A maiores kategória tétele

(2015. április 11. 12:00–16:00)

Amikor még nem voltak helyszínelők

A Quintilianus (Kr. u. 1. század) neve alatt hagyományozott Declamationes maiores tizenkilenc beszédet tartalmaz a szónoki gyakorlatok köréből, amely műfaj kulcsszerepet játszott az ókori retorikai képzésben. Az első declamatio esetében a vak ifjút ártatlanul vádolják apja megölésével, s a szónok számos úton bizonyítja a vád tarthatatlanságát. Felhívja a figyelmet a vádlott erényességére, rámutat, mennyire valószínűtlen, hogy valaki apagyilkosságra vetemedjék, de megkímélje mostohája életét. A döntő érv végül a nyomok fizikai valóságán alapszik...

Quidam, cui erat filius caecus, mulierem novam in matrimonium duxit iuvene¹ in secretā domūs parte seposito. Pater noctu occisus est inventusque² postero die habens gladium filii defixum³ in vulnere. Habuerat enim adulescens gladium in cubiculo suo semper, quia caecitatis miserae solacium est habere aliquam rem⁴ videntium. Pariete usque ad filii cubiculum vestigiis palmae cruentato accusatus est filius a noverca. Dicitur caecus sine duce per tot limina, per excubantes servos erravisse et cubiculum patris ingressum esse! Si vultis, iudices, scire, a quo sit relictus gladius, cogitate, cui⁵ expedierit,⁶ ut inveniretur. O admirabilem casum!⁷ Servi parietem omnem cruentatum invenerunt, quamquam debuit⁸ proxima pars a cubiculo patris habere plurimum sanguinis, sequens⁹ minimum, ultima¹⁰ nihil.

¹ A *iuvenis* szó a „filius caecus”-ra vonatkozik.

² Ti. *inventus(que) est*.

³ Keresse a *defigo* igénél.

⁴ A *habere* tárgya (nem alkotnak acc. c. inf.-t).

⁵ Itt nem vonatkozó névmás, hanem kérdőszó.

⁶ Itt tárgy nélkül, jelentése: „használ, hasznára van”.

⁷ Accusativus exclamationis, fordítása felkiáltásként: „Ó csodálatos/rendkívüli eset!”

⁸ Indicativus irrealis, fordítása: „kellett volna”.

⁹ Ti. *pars*.

¹⁰ Ti. *pars*.

Az eredmények a <http://abeljeno.elte.hu/> honlapon május 4-étől lesznek olvashatóak.